

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร สมพร ไพบูลย์. 2545. ผลของชีวสังเคราะห์แอนโธไซยานินต่อการควบคุมสีในพืช.
 ว. พระจอมเกล้าลาดกระบัง 10: 23-27.
- บุญยืน กิจวิชาณ. 2540. เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช. ภาควิชาชีววิทยา
 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 207 น.
- ประศิริช บุญไทย. 2539. ปัจจัยที่มีต่อการผลิตแอนโธไซยานินในการเพาะเลี้ยงแคลดส์ของ
 กระเจี๊ยบแดง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 57 น.
- ปีะ เฉลิมกลิ่น. 2540. ไม้ดอกหอม. กรุงเทพฯ: ออมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง. 160 น.
- พวงษ์รัตน์ แสงจันทร์ และ ยุทธจักร แซ่คู่. 2542. การสกัดแอนโธไซยานินจากดอกกระเจี๊ยบแห้ง.
 คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 32 น.
- มูลนิธิสุขภาพไทย. 2543. สมุนไพรเพื่อสุขภาพ เรื่องอัญชัน กินก็ได้ ทาก็ได้. นิตยสารสุดสัปดาห์
 ปีที่ 20 ฉบับที่ 1017 วันที่ 15 ก.พ.
- รังสรรค์ ภาวดี. 2541. การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช: หลักการและเทคนิค. ภาควิชาพืชไร่ฯ
 คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 219 น.
- ลิลิต ภาวดี. 2546. การเปลี่ยนแปลงทางสัณฐานและพัฒนาการของพืช. ภาควิชาพฤกษาศาสตร์
 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 320 น.
- วรรณ ตุลยธัญ, สุวรรณ ตุกมิร, อร. ไก่ สุขเจริญ, สุภารรณ ตุลยพิรุฬศิลป์. 2533.
 การสกัดแอนโธไซยานินจากเปลือกมังคุด. ว. อาหาร 15 : 24-32
- วิชชุ ใจนาภิวัฒน์. 2532. ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ (ชีวสังเคราะห์). ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์
 402 น.
- สมปอง เตชะโட. 2539. บทปฏิบัติการเทคโนโลยีชีวภาพของพืชปลูก. สงขลา: ภาควิชาพืชศาสตร์
 คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สันติ พิพิยากรณ์. 2534. แอนโธไซยานินสีผสมอาหาร. ว. อาหาร 26 : 304.
- สุธานิช ยุกตะนันท์. 2538. คุณภาพราชินีคอกไก่. กรุงเทพฯ: ออมรินทร์พินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง. 247 น.
- ไสรยะ ร่วมรังษี. 2544. สรีริวิทยาไม้ดอก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอดี้ยนสโตร์. 100 น.
- Basu, P. and S. Chand. 1996. Anthocyanin accumulation in *Hyoscyamus muticus* L. tissue
 cultures. Journal of Biotechnology 52: 151-159.

- Chi, B. D. and F. Girmier. 1991. Effects of high ammonium concentrations on growth and anthcyanin formation in grape (*Vitis vinifera* L.) cell suspension cultured in a production medium. *Plant Cell, Tissue and Organ Culture* 27: 169-174.
- Dixon, R. A. and N. L. Paiva. 1995. Stress-induced phenylpropanoid metabolism. *Plant Cell* 7: 1085-1097.
- Do, C.B. and F. Cormier. 1991. Effect of low nitrate and high sugar concentration on anthocyanin content and composition of grape (*Vitis vinifera* L.) cell suspension. *Plant Cell Reports* 9: 500-504.
- Dougall, D. K., S. Labrake and G. H. Whitten. 1988. The effect of limiting nutrients dilution rate, culture pH and temperature on the yield constant and anthocyanin accumulation of carrot cells grown in semicontinuous chemostat culture. *Biotechnology and Bioengineering* 15: 570-579.
- Fang, Y., M. A. L. Smith and M. F. Pepin. 1998. Benzyl adenine restores anthocyanin pigmentation in suspension cultures of wild *Vaccinium pallidum*. *Plant Cell, Tissue and Organ Culture* 54: 113-122.
- Filippini, R., R. Caniato, A. Piovan and E.M. Cappelletti. 2003. Production of anthocyanins by *Catharanthus roseus*. *Fitoterapia* 74: 62-67.
- Francis, F.J. 1989. Food colorants: Anthocyanin. Critical reviews. *Food Sci. and Nutr.* 4: 273-314.
- Gamborg, O. L. 1970. Nutrient requirements of suspension culture of soybean root cells. *Exp. Cell Res.* 50: 148-151.
- Halton, T.A. and E.C. Cornish. 1995. Genetics and biochemistry of anthocyanin biosynthesis. *Plant Cell* 7: 1071-1083.
- Hara, M., K. Oki, K. Hoshino and T. Kuboi. 2003. Enhancement of anthocyanin biosynthesis by sugar in radish (*Raphanus sativus*) hypocotyl. *Plant Science* 164: 259-265.
- Harborne, J.B. 1988. The flavonoids: Recent advances. In *Plant Pigments*. (ed. T. W. Goodwin). pp 300-343. London: Academic Press.
- Hirasuna, J.T., M.L. Shuler, V.K. Lackney and R.M. Spanswick. 1991. Enhanced of anthocyanin

- production from grape cell cultures. *Plant Science* 78: 107-120.
- Kim, S. H. and S. K. Kim. 2002. Effect of 2,4-D, BA and sucrose on growth, production of anthocyanin, pH and sugar content in 'Sheidan' grape cell suspension cultures. *Journal of Biotechnology* 4: 77-82.
- Kim, S. I., H. K. Choi, J. H. Kim, H. S. Lee and S. S. Hong. 2001. Effect of osmotic pressure on paclitaxel production in suspension cell cultures of *Taxus chinensis*. *Enzyme Microbial Technology* 28: 202-209.
- Konczak-Islam, I., S. Okuno, M. Yoshimoto and O. Yamakawa. 2000. Composition of phenolics and anthocyanins in a sweet potato cell suspension culture. *Biochemical Engineering Journal* 14: 155-161.
- Linsmaier E. M. and F. Skoog. 1965. Organic growth factor requirements of Tobacco tissue cultures. *Physiologia Plantarum* 18: 100-127.
- Marino, G., G. Bertazza, E. Magnanini and A. D. Altan. 1993. Comparative effect of sorbitol and sucrose as main carbon energy sources in micropropagation of apricot. *Plant Cell, Tissue and Organ Culture* 34: 235-244.
- Martin, C. and T. Gerats. 1993. Control of pigment biosynthesis genes during petal development. *Plant Cell* 5: 1253-1264.
- Masayuki, N., S. Minoru and F. Shintaro. 1998. Enhanced anthocyanin methylation by growth limitation in strawberry suspension culture. *Enzyme Microbial Technology* 22: 404-408.
- Mentell, S.H. and H. Smith. 1986. *Plant Biotechnology*. London: Cambridge University Press. 334 p.
- Meyer, J.E., M. F. Pepin and M.A.L. Smith. 2002. Anthocyanin production from *Vaccinium pahalae* limitations of the physical microenvironment. *Journal of Biotechnology* 93: 45-57.
- Mizukami, H., K. Tomita and H. Ohashi. 1989. Anthocyanin ccumulation and change in activities of phenylalanine ammonia- lyase and chalcone synthase in roselle (*Hibiscus sabdariffa* L.) callus cultures. *Plant Cell Reports* 8: 467-470.

- Mori, T. and M. Sakurai. 1994. Production of anthocyanin from strawberry cell suspension cultures; effect of sugar and nitrogen. *Journal of Food Science* 59: 588-593.
- Mori, T., M. Sakurai, M. Seki and S. Furusaki 1994. Use of auxin and cytokinin to regulate anthocyanin production and composition in suspension culture of strawberry cell. *Journal of Food Science* 65: 271-276.
- Murashige, T. and F. Skoog. 1962. A revised medium for rapid growth and bioassay with tissue culture. *Physiol. Plant* 15: 473-497.
- Nagamori E., K. Hiraoka, H. Honda and T. Kobayashi. 2001. Enhancement of anthocyanin production from grape (*Vitis vinifera*) callus in a viscous additive-supplemented medium. *Biochemical Engineering Journal* 9: 59-65.
- Nagarajan, P. R., E. Keshavaz and D. F. Grson. 1989. Optimization of anthocyanin yield in a mutated carrot cell line (*Daucus carota*) and its implications in large scale production. *Journal of Fermentation and Bioengineering* 68: 102-106.
- Narayan, M.S. and L.V. Venkataraman. 2002. Effect of sugar and nitrogen on the production of anthocyanin in cultured carrot (*Daucus carota*) cells. *Journal of Food Science* 67: 84-86.
- Neto, V. B. P. and W. C. Otoni. 2003. Carbon sources and their osmotic potential in plant tissue culture: does it matter?. *Scientia Horticulturae* 97: 193-202.
- Ozeki, Y. and A. Komamine. 1981. Induction of anthocyanin synthesis in relation to embryogenesis in a carrot suspension culture : correlation of metabolic differentials with morphological differentiation. *Physiol. Plant* 53: 570-577.
- Ozeki, Y. and A. Komamine. 1986. Effect of growth regulated on the induction of anthocyanin synthesis in carrot suspension culture. *Plant Cell Physiology* 27: 1351-1368.
- Purnima, B. and C. Suresh. 1996. Anthocyanin accumulation in *Hyoscyamus muticus* L. tissue cultures. *Journal of Biotechnology* 52: 151-159.
- Rao, R S. and G.A. Ravishankar. 2002. Plant cell culture: Chemical factories of secondary metabolites. *Biotechnology Advances* 20: 101-153.
- Sakamoto, K., K. Iida, K. Sawamura, K. Hajiro, Y Asada, T. Yoshikawa and T. Furuya. 1994. Anthocyanin production in cultured cell of *Aralia cordata* Thunb. *Plant Cell, Tissue*

and Organ Culture 36: 21-26.

- Sathyinarayana, B. N. and J. Blake. 1994. The effect of nitrogen source and initial pH of the media with or without buffer on in vitro rooting of jackfruit (*Artocarpus heterophyllus* Lam). In Physiology Growth and Development of Plant in culture. (eds. P.J. Lumsden, J. R. Nicholas and W. J. Davies). pp. 77-82. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- Sato, K., M. Nakayama and J. Shigeta. 1996. Culturing conditions affecting the production of anthocyanin in suspended cell cultures of strawberry. Plant Science 113: 91-98.
- Staba, E.J. 1980. Secondary metabolitsm and biotransformation. In Plant Tissue Culture as a Source of Biochemicals. (ed. E. J. Staba.). pp. 59-97. Florida: CRC Press Inc.
- Stafford, H. A. 1990. Flavonoid Metabolism. Florida: CRC Press Inc. 298 p.
- Timberlake, C. F. and P. Bridle. 1975. The Anthocyanins. In The Flavonoids. (eds. J.B. Harborne, T. J. Mabry and H. Mabry). pp. 214-266. London: Academic Press.
- Tribulato, A., R. C. Remotti, H. J. M. Loffler and J. M. van Tuyl. 1997. Somatic embryogenesis and plant regeneration in *Lilium longiflorum* Thunb. Plant cell Reports 17: 113-118.
- Vickey, Y. M. and B. Vickey. 1981. Secondary Plant Metabolism. London: The Macmillan Press Ltd. 355 p.
- Yamakawa, T., S. Kato, K. Ishida, T. Kodama and Y. Paminoda. 1983. Production of anthocyanin by *Vitis* cell in suspension culture. Agric Biol. Chem. 47: 2185-2191.
- Yamamoto, Y., Y. Kinoshita, S. Watanabe and Y. Yamata. 1989. Anthocyanin product in suspension cultures of high producing cell of *Euphorbia mill* L. Agric. Bio. Chem. 53: 417-423.
- Zhang, W., M. Seki, S. Furusaki and A. P. J. Middelberg. 1998. Anthocyanin synthesis growth and nutrient uptake in suspension culture of strawberry cells. Journal of Fermentation and Bioengineering 86: 72-78.
- Zhang, W., C. Curtin, M. Kikuchi, C. Franco. 2002. Integration of jasmonic acid and light irradiation for enhancement of anthocyanin biosynthesis in *Vitis vinifera* suspension cultures. Plant Science 162: 459-468.